

thde —, men jeg har heller ikke hverken hørt eller læst Noget derom. Hvis det var indtruffet noget hyppigt, tvivler jeg dog ikke om, at de Bedkommende, der vare blevne dømt til at underkaste sig en ogsaa efter den nugældende Lovgivning saa uforholdsmæssig Straf, vistnok vilde have ladet høre fra sig, og at det saaledes var blevet bekendt. Vistnok er det her foreslaaede System indført i Frankrig og i England, men Forholdene der ere idetmindste mig temmelig ubekjendte, og det kan let være, at der kan have været langt større Trang til en saadan Ordning af dette Forhold i disse to Lande end her, hvor en saadan Trang ikke hidtil har viist sig; det er derpaa, jeg maa bede dem lægge særdeles Vægt. Man maa nemlig ikke overse, at, om der ogsaa kan tale Noget for dette System — jeg antager virkelig, at det kun er temmelig lidt —, er der særdeles Meget, som taler derimod. Naar Domstolene herefter i criminelle Sager eller i Sager, der komme ind under denne Straffelov, skulle affige en Dom, have de først at bestemme Mulctens Størrelse, men, efterat dette er skeet, have de selvstændigt med Hensyn til Bedkommendes personlige Stilling og samtlige øvrige foreliggende Omstændigheder at fælde en Dom om, hvorledes den Bedkommende vil være at belægge med Fængselsstraf for det Tilfælde, at den Mulct, som er nævnt, ikke bliver erlagt. Det forekommer mig nødvendigt, at en saadan Dom maa fældes under en Forudsætning, som ikke eksisterer, nemlig den, at der slet ikke er Tale om en Overtrædelse, hvorfor der er bestemt Mulct; man skal sætte sig ind i, at der derfor slet ikke eksisterer nogen Straf af Bøder, men kun af simpelt Fængsel. Med dette for Die vilde man vistnok med Hensyn til den tidligere omtalte Grosserer og Arbeidsmand, af hvilke den Første var idømt en Mulct paa 100 Rd. og den Anden en Mulct paa 10 Rd., uagtet deres Forseelser erkjendtes for lige, komme til det Resultat, at det Antal Dage, hvori de skulde hensejdes i Fængsel, blev lige, eller ogsaa kunde det træffe, at man vilde sige: For Grossereren er en Hensidde i Fængsel en Sag af en ganske anden Betydning end for Arbeidsmanden, og da de have forseet sig lige, er det rimeligt, at Gros-

sereren kun sidder i 5 Dage, medens Arbeidsmanden sidder i 10. Jeg vil imidlertid indrømme, at andre Domstole kunde have en ganske anden Anskuelse og kunde sige: Grossereren har Intet at forsømme, men for Arbeidsmanden er det et stort oeconomic Tab at skulle sidde i Fængsel; Grossereren har maaskee gode Venner, der vilde vide at gjøre ham Livet behageligt i Fængslet, medens Arbeidsmanden maa lade sig nøie med simpelt Fangeløst, og efter dette Raisonnement kunde Grossereren komme til at sidde i Fængsel i dobbelt saa lang Tid som Arbeidsmanden. Hvorledes Sagen vil stille sig i det virkelige Liv, skal jeg lade uberørt, men at Anskuelserne vilde være høist forskjellige, finder jeg klart. Hvis det foreliggende Lovforslag uforandret bliver ophøiet til Lov, vil efter min Overbeviisning Stillingen være den, at for Overtrædelse, der henhøre under den borgerlige Straffelov, vil den mindste Straf anses at være simpelt Fængsel, kun med den Forskjel, at man i nogle Tilfælde kan købe sig fri derfor ved en i Dommen bestemt Kjøbesum, i andre Tilfælde ikke, og denne Kjøbesum vil være fastsat meget vilkaarligt, ligesom det ogsaa for Folk i Almindelighed vil være meget vanskeligt at begribe, at der derved skeer Enhver Ret og Skjel. Jeg troer ogsaa at kunne sige, at dette er Noget, der i høi Grad vil saare den almindelige Retssbevidsthed, og at der vil gaae længere Tid hen, inden man forsoner sig dermed. Navnlige vil man vanskeligt forsoner sig med, at, naar Noget er idømt en vis Bøde, nyttet det ham ikke, at han anstrenger sig for at betale Noget af den, naar han ikke kan betale den hele. Er han idømt en Mulct af 100 Rd., nyttet det ikke, at han har betalt 90 Rd., og naar han siger, at han ikke kan skaffe de 10 Rd., maa man svare ham: Det hjælper ikke, der har Du de 90 Rd., men i Fængsel skal Du. Dette er en Fremgangsmaade og en Regel, som jeg holder mig fast overbeviist om, at Folk ikke ville finde billig og retfærdig. Hvad der er Hovedsagen, naar man er idømt en Mulct, er at skaffe denne tilveie, men en Hensidde i Fængsel maa kun indtræde, naar Mulcten ikke kan betales. Dernæst er der en Betragtning, som forekommer mig at være temmelig afgjø-